

დებიონარი

№ 44

ბათუმის კვირაში საფურცელი

7 ივნისი 1944 წ.

მკაცრი ბრძოლა სამხრეთ-იბალიის ფრონტზე

ქლიბრი თავდაცვითი ბრძოლები იბალიაში

რომი გადაჩეხა განადგურებას

ფიურერის მთავარი ბანაკი.

4 ივნისი.

გერმანიის უმაღლესი სარდლობა იუწყება:

ალბენის ქედის ჩრდილოეთით, კაზილინას გზის ორთავე მხარეზე, გუშინ მტერი, ავიაციის და ტანკთა ძლიერი შენაერთების დახმარებით, განადგობდა ჩვენი ფრონტის გარღვევის ცდებს. გააფთრებული და დიდ მსხვერპლიანი ბრძოლების შემდეგ, მან შესძლო ჩვენი დაცვის ხაზების უკან დახევა, რომელიც ამჟამად გადის რომიდან აღმოსავლეთით ათი კილომეტრის მანძილზე.

გმირული ბრძოლების დროს, მონტე კავოს დამცველები, ლეიტენანტ შაუნგრინის მეთაურობით, მთელი დღის განმავლობაში ანადგურებდნენ რიცხობრივად მათზე აღმატებულ მტრის კოლონებს, რომლებსაც იერიშები მოჰქონდათ ჩვენს პოზიციებზე. ტყვია - წამალის გათავების შემდეგ, გარნიზონმა, თანამხად მიღებული ბრძანებისა, ბრძოლით უკან დაიხია, რომლის დროს განსაკუთრებით დაწინაურდა ხელჩართულ ბრძოლებში საზენიტო არტილერიის ერთ - ერთ პოლკის ლეიტენანტი ბროზე.

ვალმონტონეს სექტორში გმირულად იბრძოდნენ „ჰერმან გერინგის“ ჯავშნიანი დივიზიის პარაშუტისტები. ალბენის ქედის დასავლეთით ჩვენმა ჯარებმა დაიხიეს მდინარე ტიბროსამდე.

ბია ჩრდილო დასავლეთით გაბტრის ცდას, გაეფართოვე-

რღვევა, გააფთრებულ ბრძოლებით ხელი შეუშალა ზაგორლოს და პალესტრინას გამაგრებულ წერტილების ჩვენმა გარნიზონმა. აგრეთვე კავეს ორთავე მხარეზე და პალინანოს სექტორში მტრის ყველა იერიშები მოგერიებული იქნა მძიმე თავდაცვითი ბრძოლების დროს.

გასულ ღამეს გერმანული ავიაცია წარმატებით თავს დაესხა ვალმონტონეს რაიონში. მტრის ჯარის კოლონებს და მათ სადგომებს.

ფროზინონედან ჩრდილოეთით მდებარე სექტორში გზების გაფუჭების გამო, მტერი ხელს ვერ უშლიდა ჩვენი ჯარების უკან დახევას. 12 მაისიდან დღემდის ლირის სექტორში მყოფმა ჩვენმა ნაწილებმა გაანადგურეს მტრის 400 ტანკი. დასავლეთ იბალიის ნაპირებთან გერმანული ფლოტის სადარაჯო გემებმა მოიგერიეს ინგლისის ჩქარმავალი კატერების თავდასხმები, რომლის დროს რამოდენიმე მსათგანი ძლიერ დაზიანდა. აღრი-ატაკაში, სპალაკოს ყურში გერმანულმა ჩქარმავალმა კატერებმა ჩასძირეს მტრის მორაგებების ოთხი გემი და მრავალი ტყვე წამოიყვანეს. ამის შემდეგ მტრის ჯავშნიანი და ძლიერ შეიარაღებულ, შოტორიან ნაგებობან შეტაკებაში რამოდენიმე მათგანი ძლიერ დაზიანდა.

იასიდან ჩრდილოეთის მიმართულებით, გერმანულმა და რუმინულმა ერთეულებმა, ავი-

აციის აქტიური დახმარებით აიძულეს ბოლშევიკები, უკან დაეხიათ და რამოდენიმე მნიშვნელოვანი მდლობი წაართვეს. ბოლშევიკების, ავიაციის და ტანკთა დახმარებით, წარმოებული კონტაქტები იერიშები უშედეგოდ დარჩნენ. რომლის დროს საბჭოებმა 25 ტანკი და საჰაერო ბრძოლებში 33 თვითმფრინავი დაჰკარგეს.

გასულ ღამეს ინგლისის ცალკეულ ავიონებმა დაბომბეს ქ. მანგეიმი და ლიუდვისგაფენი.

დამატებითი ცნობა

რადგან ბრძოლის ხაზი მეტად დაუახლოვდა რომს, და იბადება შიში, რომ სამხედრო მოქმედების გაგრძელებით, კულტურის უძველესი ცენტრი არ იქნეს განადგურებული, ამიტომ ფიურერმა ბრძანება გასცა. გერმანულ ჯარს დაეხია რომის ჩრდილო - აღმოსავლეთისაკენ.

ინგლის - ამერიკელების გადმოსხმა

მოსალოდნელი გადმოსხმა ინგლის - ამერიკელებისა საფრანგეთის ტერიტორიაზე დაიწყო 6 ივნისს დილით ადრე მდ. სენის სათავეებთან.

ჰავრის ნავთსადგური იმყოფება ბომბების ქვეშ. გერმანიის საზღვაო ფლოტი მედგრად შეება მტერს. დაიწყო კალესა და ლუნკერკის დაბომბვა.

გერმანიის საჰაერო ძალა გადმოსხმას შეეგება სათანადოდ მომზადებული.

„მცირე მოკავშირეების“ აჯანყება ახალ ერთა ლიგის წინააღმდეგ

„მცირე მოკავშირეები“, როგორცაა ბელგია, ჰოლანდია-ნორვეგია და სხვები მკაცრად აკრიტიკებენ ერთა ახალ ლიგის პროექტს, რომლის მიხედვით, მისი ხელმძღვანელი უნდა დარჩეს ოთხ დიდ სახელმწიფოთა ჯგუფში. „დაგენს ნიებეტერის“ ლონდონელი კორესპონდენტი იწერება, რომ ემიგრანტულ მთავრობების წრეებში არ მალავენ თავიანთ უკმაყოფილებას და შიშს იმის გამო, რომ დიდმა სახელმწიფოებმა მიისაკუთრეს მსოფლიოს ჩედის გადაწყვეტის უფლება. განსაკუთრებით ამით აღელვებულნი არიან ბელგიელები და ჩეხები.

მოსკოვი კიდევ ერთხელ მოითხოვს ევროპაში გაბატონებას

საბჭოების მისი მოკავშირეებზე პოლიტიკური ტევა დღითი - დღე მატულობს. ლონდონის, საგარეო საქმეთა კარგი მკოდნე, ჟურნალი „სპირი“ სწერს, რომ კრემლი ამჟამად ამზადებს მთელ რიგ ხელშეკრულებათა გეგმის, რომელსაც მოდელად დაედება ბენეშთან შეკრული სტალინის ხელშეკრულება და რაც, თუ მას დღე ელირსა, დე გოლს და შემდეგ მთელს საფრანგეთს მოაქცევს მისი ბატონობის ქვეშ. სწორედ ამ მიზნით იქმნა მათ მიერ ცნობილი ალჟირის კომიტეტის ელჩი. შვეციის ჟურნალი „დაგსოსტენი“ აქვეყნებს ახალ ცნობას საბჭოთა მოთხოვნის ქვეყნების შესახებ, სკანდინავიის ქვეყნების მიმართ. ეს ცნობები ადასტურებენ იმათ თუ რა ენად გაიზარდა საბჭოთა პრეზინიები ინგლის - ნორვეჯულ ხელშეკრულების ხელმოწერის შემდეგ.

დამოუკიდებლობის დღე

ელისე პატარიძის სიტყვა, წაკითხული მართლველ ლეგიონართა, 26 მაისის საღმისასწაულო დღილაც

ძვირფასო თანამემამულეო!

წვედიადით მოცული გრძელ-საუკუნისა და 17 წლის შემდეგ, საქართველოს ისტორიის ბნელი ღრუბლებიდან გამოსულმა მზემ 1918 წ. მაისის 26-ს, პირველად დააფრქვია გამაცოცხლებელი სხივები ღირსება აღდგენილსა და თავისუფლება მოპოებულ საქართველოს, და ეს ისტორიული დღე - სასწაულისა, მისმა ზეცით - თანამგზავრმა სხივთა ნაკადითა და პირზედ კოცნით მიულოცა.

ეროვნულ - ღირსება აღდგენილმა, ისტორიულ უფლებათაგან კვლავ შემოსილმა, მაისის მწვანე ტყე და მინდვრებსა და ვარდ - ყვავილებში ჩამჯდარმა საქართველომ 117 წლის შემდეგ პირველად ღირსეულათა და თავმომწონეთ შეზხედა მის ისტორიულს თანამგზავრს სხივთა სამშობლო-მზეს და ვით სწორმა - სწორს, ნიწიურმა - ზეციურს თვალი გაუსწორა.

მსოფლიოს მნათობს ახსოვს ერის სათავეები, მას ახსოვს საქართველოს ვერცხლისა და ოქროს ხანა, დავით აღმაშენებელისა და თამარ მეფის საქართველოს ძლიერებისა და დიდების ეპოქა და მისი პირმოშო შვილი შოთა რუსთაველიც — ეს ანთებული ჩირაღდანი კავკასიას კიდით - კიდემდე რომ ანათებს და კავკასიონის მაღალი ქედიდგან რომ ქართულ სხივებს აფრქვევს მთელ მსოფლიოში.

მსოფლიოს მნათობი დამსწრეა რუსეთ - საქართველოს შორის 1783 წელს დადებული ტრაქტატისა. მოწამეა რუსეთის მიერ მისი ვერაგულათ დარღვევისა, საქართველოს მიმართ ცბიერებისა და ძალადობისა. ქართველი ერის მიერ მის ეროვნულ უფლებათა და თავისუფლებისათვის გადახდილი რამოდენიმე აჯანყებისა და 117 წლის მანძილზე ქართველთა ეროვნული თავდაცვითი ბრძოლებისა.

მზისა და მთვარის სინათლეზედ, მთელი მსოფლიოს

თვალთა წინ ხდებოდა საქართველოსი და ქართველი ერის სხეულებრივი და სულიერი განადგურება, რათა კავკასიის მიწის გულითგან აღმოფხვრათ ქართული რასისა და ჯიშის ძირები. ნატანჯი - ნაწამები — მატერიალურ და სულიერ ქონებათაგან გაძარცული, გაძვალ - ტყავებული, ცოცხალ - მკვდარი ქართველი ერი კავკასიონის ქედზედ მიაჯაჭვეს, სისხლი ადინეს, ძმარი ასვეს.

მსოფლიო ომისაგან გამოწვეულმა ქარიშხალმა და მიწის ძვრამ დაანგრია თავისუფალ ერთა სასაფლაო ძველი რუსეთი და სხვა ერებთან ერთად სიცოცხლის წყლით ნაბუკრები საქართველოც აღსდგა მკვდრით, ვით ურჯულოთაგან ჯვარცმული და გეთსამანიის ბაღში დასაფლავებული იესო ნაზარეველი.

26 მაისმა ცხადჰყო საქართველოს უკვდავება - მარადობა. თავისუფლების ისტორიის გზით მიიმართება მთელი ქართველი ერი. და არ არსებობს ფიზიკური - უხეში ძალა მისი სამართლიანი მსვლელობის შემჩერებელი.

1918 წელს მაისის 26-ს, სინამდვილედ იქცა ილია ჭავჭავაძისა და მისი დასის ნაციონალური პროგრამის დედა-აზრი - მოხვედის ენით დიდის რწმენით, ნებისყოფითა და მარტივათ თქმული: „ჩვენი თავი ჩვენვე უნდა გვეყუნოდეს“—ო. ქართველმა ერმა, მიუხედავად ზოგიერთის მერყეობისა და შიშისა, საერთაშორისო შექმნილი მდგომარეობით ისარგებლა, თავისუფლება მიინიჭა, ეროვნული ღირსება აღიდგინა, დამოუკიდებლობა გამოაცხადა და ეროვნული სახელმწიფოს მოწყობას შეუდგა. ჩაღვა თავისუფალ - ერთა და სახელმწიფოთა რიგში, როგორც სრულ - უფლებიანი წევრი საერთაშორისო ხალხთა ოჯახისა.

— 117 წელი დამუკიდებელი სახელმწიფო აღარა გვქონია

ქართველ ერს თავისუფლად, საკუთარს თავითა და ფეხით აღარ უვლია. გაჩანაგდა ცოდნა - გამოცდილება და პოლიტიკური სიბრძნე სახელმწიფოს მმართვე - გამგებობისა; მაშინდან შევილამდე, ოჯახიდან-ოჯახზე, გვარიდან - გვარზედ რომ ვადმოდიოდა. შემოჭრილმა რუსეთმა გაგვინადგურა, დაგვიმხო ქართული დამოუკიდებელი სახელმწიფოს მატერიალური და სულიერი საფუძვლები: გაგვიზარა ეროვნული სული და შეგვება, წავგართვა დედა - ენა, ეროვნულ სწავლა - აღზრდის უფლება და გადავარება - გადარუსების გზაზედ დაგვაყენა.

და როდესაც 1918 წელს მაისის 26-ს, გაცინებული ცა გაიხსნა და საქართველოს თავისუფლება ღვთისურის მადლით მოგვევლინა, ჩვენ მის სიმალეზედ ვეღარ აღმოვჩნდით, მის ცხოველ სხივებს თვალი ვეღარ გაუსწორეთ. დიდი გვექონდა სურვილი - ხალისი ენტუზიაზმი, მაგრამ გვაკლდა ყოველივე ის, რაც რუსეთმა 117 წლის ცეცხლით დაგვიწვა, ხელახალი აღდგენა, ძველი საქართველოს სახელმწიფოს ძირების მოძებნა - აცოცხლება და მათზედ ახალი სახელმწიფო - ცხოვრების დამყნობა. ეს მოითხოვდა მშვიდობიან ცხოვრებასა და მუშაობას. ამ მხრივ მეტად ძნელი იყო მმართველი წრეების როლი.

საბჭოთა რუსეთმა ერთხელ კიდევ ტრადიციულად დაარღვია ცხრა თვის წინ საქართველოსთან დადებული ხელშეკრულება, რომელზედაც ჯე კიდევ მელანი არ გამშრალიყო.

რუსეთის ჯარი წითელი დროშით შემოიჭრა საქართველოს საზღვრებში და ქართულთა თავგანწირული შრომების მიუხედავათ, სისხლის ზღვაში ჩაახრჩო ამაყი ქართველი ერის ნორჩი თავისუფლება.

23 ტანჯვა - წამების წელიწადი გავიდა და საქართველოს ამ ღვთისმშობლის წილხდო-

მილი ქვეყნის — შავს მიწას სისხლი და ქართველ დედათა თვალთ ცრემლი არ შეშრობია: დაუნდობელის ხელით ხოცავს და ჟღერს რუსი, ქართველობას; სიბირისა და სოლოვკის ყინულიანი ადგილები მიუჩინეს ქართველ ხალხს — ტანჯვა - წამების ადგილად და სასაფლაოდ; რამოდენიმე ასი - ათასი ქართველ - ახალგაზრდას მობილიზაცია მოუხდინა. ძალით აბრძოლებს რუსული, წითელი იმპერიალისტური მიზნებისათვის, საკუთარი სამშობლოს მონობისათვის. და ქართველი ერის ასეთი სისხლიანი მეთოდებით განადგურება ხდებოდა და ხდება ქრისტიანული კულტურული ევროპის თვალ წინ, რომელთაკენ აზიიდგან მიმავალ ურდოებს არა - ერთხელ გადასდგონია წინ ქართველი ერი.

დღეს საბჭოთა რუსეთისადმი არა ერთხელ გაწეულ დაზმარებით, ცოდვილი ევროპა და თითქმის მთელი მსოფლიო, ჩვენი სამშობლო დაკარგულთა მიმღები შემფარებელი ქვეყანა - საფრანგეთიც ცეცხლის ალშია გახვეული. სისხლისა და ცრემლის ნაკადები ავსებენ ჩრდილოეთის ოკეანეს, ხმელთა შუა და შავ ზღვას. კერძოდ საქართველო სრული ფიზიკური განადგურების საფრთხის წინაშე სდგას. წრევანდელი 26 მაისის დღე არის, დღე სასწაულისა და არა მხიარულება-ქეიფისა და ზეიმისა. საქართველოს საზღვრებს გარეთ რამოდენიმე ათი - ათასი ქართველი ახალგაზრდა იარაღ ახსმული იბრძვის გერმანიის ძლევამოსილ ჯარებთან ერთად ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებისათვის. დღევანდელი დღე უნდა ჩატარებულ იქმნას ქართველი მეტროპოლი ძალების ერთობის ნიშნის ქვეშ. ყოველმა ქართველმა თავი უნდა წარმოიდგინოს იმ უფსკრულის წინაშე, რომელსაც დღეს საქართველო უახლოვდება. საკუთარი თვალთ დაინახოს, გონებით შეიგნოს და გულით განიცა

სოციალური საპროგრესი

საზოგადოება და პიროვნება

ძველს დროშივე შენიშნული იყო ადამიანის საზოგადოებრივი ხასიათი. არისტოტელმა მას საზოგადოებრივი ცხოველი უწოდა.

საზოგადოებრიობა ანუ სოციალობა ნიშნავს ადამიანების ურთიერთისადმი ლტოლვას, მისწრაფებას.

ჩვენს დროში მეცნიერებამ გამოარკვია, რომ ასეთი რამ მართლ ადამიანის დამახასიათებელი არ ყოფილა. ის ახასიათებს ცხოველებსაც. მაგრამ ამ მოვლენამ ადამიანებში ისეთი განვითარებული სახე მიიღო რომ ის ამ დარგში საკუთარ კანონებსა და წესებს ემორჩილება.

ადამიანთა საზოგადოებაში სოციალობის გრძობა უძველეს დროშივე განვითარდა. მისი ცხოვრების ევოლიუციის დროს ყველაზე დიდი ენერჯია სწორედ ამ მიმართულებით დაიხარჯა.

სოციალობის გენეზისი, დასაბამი თვით ორგანიული ცხოვრების განსაზღვრულ მომენტში იმყოფება. მეცნიერები ფიქრობენ, რომ ეს მოვლენა უნდა იყოს თვით ადამიანის ბუნების თანდაყოლილი ელემენტი, ხოლო შემდეგ, როდესაც ორგანიზმების ბუნებასთან შეგუების ყველა ელემენტები ამოიწურება, აქ ძლიერად შედგება სოციალური ფენომენი, როგორც ამავე შეგუების უმაღლესი ფორმა. თუ კი სა-

ზოგადოება ამ თვისების ნიადაგზე ვითარდება, მაშინ მისი განმარტება ასეთ სახეს მიიღებს: რომ საზოგადოება არის კრებული თავისუფალ ინდივიდთა. მაგრამ ეს თავისუფლება არ სდგას თვით კრებულის გარეშე. თუ კი პიროვნება არსებობს და თავდაცვის აუცილებლობამ შეიყვანა საზოგადოებაში, ცხადია მისი მოქმედებაც იმ თავით ამავე საზოგადოების საერთო კარნახს დაუმორჩილა. პიროვნება, როგორც ორგანიული და განუყრელი ნაწილი საზოგადოებისა, მისი ვალდებულებების აღსრულების გზაზე ითვისებს ისეთ ჩვევებს, რომ და ბოლოს ასეთი აღსრულება იქცევა ერთგვარ კანონად.

ადამიანთა ყოველი კრებული არ შეიძლება იწოდოს საზოგადოებად. კრებული ეფემერული, წარმავალი. მაგ. ლიტერატურაა წრე, ვერ იქნება საზოგადოება. რადგან მიზეზი რომელმაც ეს წარმოშვა არ არის ფართო. ის ვერ ფარავს ამ წრის მთელს არსებობას. იმისათვის რომ ადამიანთა კრებულს საზოგადოება ეწოდოს, საჭიროა ის იყოს განუწყვეტელი, უმაღლესი ხანგრძლივობის და შეიცავდეს ინდივიდის მთელ ევოლიუციას. საფუძვლად ედოს არსებობის გარდაუალი საჭიროებანი. რამდენადაც ადამიანთა კრებული აღნიშნულ თვისებათა მაქსიმუმს ანხორციელებს, ამდენადვე ის უანლოვდება საზოგადოებას.

მაგრამ სოციალური ევოლუცია მაინც იძლევა თავის განსაზღვრულ სახეს. საზოგადოების განვითარება შეჩერდა ერის ფორმაციაზედ. ის ვერ აღწევს მთელს კაცობრიობას. რათავნ ყველა ის მამოძრავებელი ფაქტორები, რომელნიც ემსახურებიან საზოგადოების შექმნას, რეჟიონალური და ინდივიდუალური ხასიათისანი არიან. ამიტომ ევოლიუციის ხდება არა მთელი კაცობრიობის ერთ საზოგადოებად, არამედ მრავალ საზოგადოებად, და თითვეული საზოგადოება, როგორც დამოუკიდებელი ორ-

განიზმი, წყაროდ ყოველგვარი განვითარებისა.

პიროვნება არ არსებობს გარეშე საზოგადოების. რამდენადაც საზოგადოებრივი ცხოვრება ვითარდება, იმდენადვე მტკიცდება პიროვნების კავშირი მასთან. ამდენად პიროვნება ვეღარ იქმნება, როგორც მბრძანებელი თუნდაც საკუთარი ბედისა. ის ემორჩილება საზოგადოების ნაკარნახებ ნორმებს. ინდივიდი ფიზიკურად მაინც არსებობს, რადგან ინდივიდთა გარეშე საზოგადოება ვერ შეიქმნებოდა. ამიტომ საჭიროა ვიცოდეთ მისი ადგილი საზოგადოებრივი ორგანიზმის სოციალურ იერარქიაში.

სოციალური ევოლიუციის უმაღლესი ფორმა არის ერი. მაგრამ ერი უკვე გულისხმობს საზოგადოების განვითარებულ სახეს. ხოლო განვითარებული საზოგადოებანი თავიანთი შემადგენლობით რთულნი არიან. საზოგადოება დანაწილებულია მრავალ სოციალურ ფენებად. კლასებად, პროფესიებად და სხვა ეკონომიურ და კულტურულ კათეგორიებად. ინტერესთა ამგვარი დანაწილება ემორჩილება ერთგვარ კანონ-ზომიერებას. სახელდობრ ისინი ლაგდებიან კონცენტრულად. თუ მთელ რკალად მივიღებთ საზოგადოებას, მაშინ ცენტრში მოექცევა პიროვნება, რომელთა შორის დალაგდება სხვა სოციალური დანაწილებანი. ამავე რკალს სურათით ადვილი წარმოსადგენია ინდივიდის ან სხვა სოციალური ფენების მოვალეობანი საზოგადოების მიმართ. მოვალეობანი თითვეული რკალის ე.ი. სოციალური კათეგორიის იმდენად იზრდებიან, რამდენათაც უახლოვდება ცენტრს. და მაშასადამე მისი დამოუკიდებლობა მცირდება. ერი უფრო ძლიერია ვიდრე კლასი. ხოლო უკანასკნელი უფრო ძლიერია, ვიდრე პიროვნება. თუ მთელი საზოგადოების პირველ სოციალურ დანაწილებად მივიღებთ კლასებს, ისინი იქნებიან მოვალეობით აღჭურვილნი ერის მიმართ. ისე-

ვე როგორც ცალკე პიროვნებები თავიანთი კლასების მიმართ, მაშ სოციალური იერარქიის ამ მესამე საფეხურზედ საზოგადოების მიმართ მოვალეობანი კიდევ იზრდებიან. ხოლო უკანასკნელ საფეხურზედ იმყოფება პიროვნება, რომელიც ემორჩილება უშუალოდ ჯერ თავის პროფესიას, მერე მისი გზით კლასს და ბოლოს მთელს საზოგადოებას, ე.ი. ერს. ამდენად თუ კი კლასს ან პროფესიას კიდევ რაიმე ავტონომია შერჩენიათ, პიროვნებას ისიც ეკარგება და პირდაპირ უსიტყვოდ აღასრულებს საზოგადოების კარნახს. და ეს პროცესი იქამდე ბუნებრივია, რომ ის იღებს მექანიკურ ხასიათს. ასეთ პირობებში ინდივიდი სრულიადაც არ არის მოკლებული. თავისი პირადი არსებობის აუცილებელ თავისუფლებას. პირიქით, ასეთი მისი თავისუფლება უზრუნველყოფილია საზოგადოებრივ ინტერესებთან შეთანხმებული ჰარმონიულ მოქმედებით.

ამიტომ ყველაზედ იდეალური, ისეთ სისტემაზედ აშენებული საზოგადოებაა, სადაც დაწყებული პიროვნებიდან გათავებული საზოგადოებამდე — მაქსიმალურად მყარდება სოციალური თანხმობა და ჰარმონია.

ა. მანველიშვილი

26 მაისი პარიზში

საქართველოს დამოუკიდებლობის, 26 მაისის დღე წელს გადახდილი იქნა დიდძალ საზოგადოების დასწრებით. თვითრ იენას დარბაზში. ელექტრონის უქონლობის გამო, მისი არტიტული პროგრამა შეკვეცილი იქნა.

წარმოთქმული იქნა რამოდენიმე პატრიოტული ხასიათის ლექსები, რომლებმაც საზოგადოება აღტაცებაში მოიყვანეს. მას მოყვა კარგად შესრულებული ქართული ცეკვა და დეკლამაცია.

დღესასწაულს დაესწრენ სპეციალურად ჩამოსულნი, რამოდენიმე ქართულ ბათალიონის წარმომადგენლები.

დოს მისი საშიშროება და თავისი სიცოცხლე მსხვერპლად შესწიროს ეროვნულ თავისუფლებას. გვწამდეს, რომ ეს დიდი ომი სოციალური სამართლიანობისა და ეროვნებათა თავისუფლების იდეების გამარჯვებით დამთავრდება... წარსული შეცდომების შეგნებით, ვემზადოთ მომავალი თავისუფალი საქართველოსათვის. ამ 26 მაისს მუხლი მოვიყაროთ და მოვიგონოთ საქართველოს თავისუფლებისათვის თავდადებულნი. მათის მაგალითით განვიმტკიცოთ რწმენა ჩვენი ეროვნული თავისუფლებისა და დამოუკიდებელ სახელმწიფოს კვლავ აღდგენისა. ვაშა თავისუფლებისათვის მებრძოლთ.

დიდება საქართველოს.

გერმანიის უმაღლეს სარდლობის ცნობები

იტალიის ფრონტზე გერმანული გარდასტავების სიმძაფრით

მოგვიხატული იქნა ძლიერი საბჭოთა იერიშები

ფიურერის მთავარი ბანაკი.

2 ივნისი

გერმანიის ჯარების უმაღლესი სარდლობა იუწყება:

გუშინ განსაკუთრებით მძაფრი ბრძოლები სწარმოებდნენ ველეტის და ვალმონტონეს სექტორებში. ამ ბრძოლებში ჩვენი ერთეულების ვაჟაკობამ და წინააღმდეგობის შეურყეველობა ნებისყოფობამ განსაკუთრებით თავი იჩინა რიცხვობრივ და შეიარაღებით ჩვენზე ბევრად აღმატებულ მტრის წინაშე. ამით აიხსნება ის გარემოება, რომ გუშინაც მტრის მასიური ძალებით, ტანკთა და ავიაციის დახმარებით წარმოებული იერიშები შეჩერებული იქნენ. ველეტის სექტორში მტერი ერთი გარღვევის ადგილას, რომელიც მას ძვირად დაუჯდა, შეჩერებული იქნა. ამ სექტორში განსაკუთრებით დაწინაურდნენ ინფანტერიის მე-65 დივიზია ლენერელ პფეიერის მეთაურობით, ჯავშნიანი გრენადერთა მე-3-ე დივიზია, გაძლიერებული პარაშუტელთა რამოდენიმე შენაერთით, ლენერლების ჰეკერის და გრეინერის მეთაურობით ჯარის ერთეულთა ერთი ჯგუფი, რომელშიაც შედიან ქვეითა ჯარის პარაშუტელთა ნაწილები. საზენიტო არტილერია და ავიაცია ბრწყინვალე მონაწილეობას იღებდნენ სამხედრო ოპერაციებში.

ჩვენი ავიაცია ბომბებით და ტყვიისმფრქვევლებით დაესხა ქალაქ არტენას სექტორში მდგომ მტრის არტილერიას და ჯარის კოლონებს.

ლეპინის მთების სამხრეთ ნაწილში ჩვენმა ნაწილებმა მტრის იერიშების მოგერიების შემდეგ დაიხიეს საკკოს ჩრდილოეთ მხარეზე.

სორას სექტორში ჩვენს ახალ პოზიციებზე მტრის მიერ მოტანილი იერიშები მოგერიებული იქნა.

ლიფურნოს წყლებში გერმანული ფრონტის მსუბუქმა ერთეულებმა ჩაძირეს ერთი ინგლისური ჩქარმავალი კატერი

და მეორე მიმედ დაზიანეს. დალმაციის ნაპირებზე ჩაძირული იქნა მტრის 6 სანაპირო მოტორიანი დატვირთული გემი და ერთი ნავთის გადაზიდველი. მრავალი ტყვე ხელთ ვივდეთ.

აღმოსავლეთის ფრონტზე, იასსიდან ჩრდილოეთით, გერმანულმა და რუმინულმა ნაწილებმა მოიგერიეს საბჭოთა ძლიერი იერიშები და მტერი იქით გადარეკეს. ამ ბრძოლებში გერმანული და რუმინული ავიაციის ძლიერმა შენაერთებმა დიდი ზარალი მიაყენეს მტერს, მათი მებრძოლთა დიდი რიცხვი და სამხედრო მასალის განადგურებით. ფრონტის

დანარჩენ სექტორებში შედარებით სიმშვიდე იყო, გარდა კარპატების წინა მდებარე რაიონის, სადაც სწარმოებდა ადგილობრივი მნიშვნელობის ბრძოლა.

გასულ დამეს გერმანული თავდასტავებელი ძლიერი შენაერთები თავს დაესხნენ კანტინის და ფარტოვის რკინისგზათა კვანძებს.

ფინეთის ყურში ერთი საბჭოთა დამზვერავი გემი წააწყდა ნალმს და ჩაიძირა.

გერმანულ გემთა ქარავანზე თავდასხმის დროს, ნორვეგიის ნაპირებთან ინგლისელებმა დაჰკარგეს 13 თვითმფრინავი.

გერმანიის ფრონტის გასოვიანი ლონდონში

მიუხედავად იმისა, რომ მოკავშირეთა პრესამ დიდი პროპაგანდა და რეკლამა გააკეთა ევროპაში გადმოსხმის შესახებ, სჩანს, თვით ლონდონში ამ წამოწყებისადმი დიდი ნდობა არ აქვთ. ყოველ შემთხვევაში, ნიუორკელი „ტაიმსი“ საჭიროდ სცნობს ამერიკაში და მის გარეშე მყოფ თავის მკითხველებს განუმარტოს, რომ ინგლისელები არ იჩინებენ ამ ავანტიურისათვის დიდ ენტუზიზმს და იმათ ძლიერ ამინებთ მეორე ფრონტისაგან გამოწვეული შედეგები. ამერიკულ და კანადის წრეებში საკითხს აყენებენ, ინგლის - ამერიკელები თუ მათ სამხედრო და მატერიალური უპირატესობა გააჩნიათ, რათა საჭიროებენ გრძელ ვადას გადმოსხმისათვის? „რაც უფრო საქმეს გადაჭიანურებთ, ჩვენ მით ნაკლები შანსები გვექნება“, სწერენ კანადელი გაზეთები. „ნიუ იორკ ტაიმსის“ ოტაველი კორესპონდენტი იწერება, რომ კანადის მოსახლეობაში მეორე ფრონტის შექმნის საკითხთან დაკავშირებით იზრდება მღელვარება. მოსახლეობა თავის თავს ანგარიშს აძლევს იმის შესახებ, თუ რა სირთულეებს შეხვდება მეორე ფრონტის შექმნის საკითხი და რა უამრავი უარყოფითი

შედეგები შეუძლია მან გამოიღოს კანადის მოსახლეობისათვის, რომლის საუკეთესო ნაწილი ამჟამად სწორედ იმ ჯარშია, რომელიც გადმოსხმისათვის ემზადება. სამხედრო წრეების განცხადებას სრულებითაც არ გამოუწვევია ენტუზიზმი, როდესაც მათ მოსახლეობას ამცნეს, რომ გადმოსხმას მოყვება მილიონობით მოკლული და დაჭრილები.

დედები, დები და ცოლები შიშობენ თავიანთ მახლობლებისათვის. ხშირათ, მოკავშირეთა პრესაში ნახავთ ამგვარ შენიშვნებს: „გერმანიის ხალხის ამტანლობა არ შერყეულა“, „გერმანელი ჯარისკაცი 1944 წელს ისე ვაჟაკურად იბრძვის, როგორც წინა წლებში“, სწერს „ვაშინგტონ პოსტი“.

ლიონის დაგობვა

როგორც იტყობინებიან, ქ. ლიონზე უკანასკნელ ტერორისტული თავდასხმის დროს იქ განადგურებული იქნა პასტერის ინსტიტუტის განყოფილება. ნანგრევების ქვეშ მოყვენ მისი დირექტორი, ასისტენტი და მდივანი.

მოკლე ცნობები

საპარო ტერორიზმი

შვეციის ჟურნალი „სვენსკა დაგლადეც“ თავის უკანასკნელ ნომერში სასტიკად აკრიტიკებს ინგლის - ამერიკული ავიაციის ტერორისტულ თავდასხმებს საფრანგეთის ქალაქებზე. გაზეთის აზრით, ეს თავდასხმები სამხედრო თვალსაზრისით სრულიად გაუმართლებელი არიან. გაზეთი ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ ამერიკული ავიაციის უკანასკნელმა თავდასხმებმა ევროპაში, განსაკუთრებით დაზიანეს საფრანგეთის ქალაქები. ავინიონში, ნიმში და მონპელიეში დაზიანდნენ ისეთი კულტურული ძეგლები, რომ მათი აზღაურება შეუძლებელია. ესაა ალიარებული უნდა იქნას ყველას მიერ, განაგრძობს გაზეთი, რომ სახელწოდება „ტერორისტული თავდასხმა“ სავსებით ამართლებს ინგლის-ამერიკელთა ავიაციის მოქმედებას და ისეთი დანაშაული ხელოვნების განძეულობის და მშვიდობიან მოსახლეობის წინააღმდეგ, რომელსაც ისინი სჩადიან, დაუსჯელი არ უნდა დარჩეს.

ქართულ ლუგონურთა სახუბაღმოდ

ამ ბოლო დროს ხშირად მოგვდის შეკითხვები ლეგიონერებისაგან პარიზში შვებულებით ჩამოსვლის შესახებ. მათდა საყურადღებოდ ვაცხადებთ, როგორც ეს იყო „ლეგიონერი“-ს წინა ნომერებში, რომ თავის დროზე ჩვენ ოფიციალურად გვაცნობეს შვებულებით სარგებლობის აკრძალვის შესახებ. ვიმედოვნებთ, რომ ეს ზომა დროებითი იქნება და ახლო მომავალში წინანდებურად ლეგიონერებს საშუალება მიეცემათ რიგრიგობით შვებულებით სარგებლობისა.

„ლეგიონერი“-ს რედაქცია